Provincie Noord-Brabant

Griffie

Memo

Onderwerp
Terugkoppeling commissie Sturen en Verantwoorden 2 oktober 2026

Datum
30 oktober 2026
Ons kenmerk

Aan
Commissie Sturen en Verantwoorden
Kopie aan

Van
M. Zielschot (Martijn)

Telefoon
073 6812 278

Aanleiding
Op 2 oktober 2026 vergaderde de commissie Sturen en Verantwoorden. Op grond van artikel 6 lid 3 van het Reglement Commissie Sturen en Verantwoorden draagt de secretaris zorg voor het verslag van de vergadering en stelt een overzicht op van de door de voorzitter en ter vergadering aanwezige adviseurs gedane toezeggingen. Het verslag bestaat uit de video-opname van de vergadering.

In de hieronder opgenomen terugkoppeling vindt u een beknopte samenvatting van (procedurele) afspraken, de belangrijkste bespreekpunten en gedane toezeggingen.

Aanwezig
Commissieleden:

Partij	Lid		Plaatsvervangend lid	
BBB	dhr. Tolsma	✓	dhr. Havermans	
VVD	mevr. Lepolder	✓	dhr. Gremmen	
PRO	dhr. Hordijk	✓	Mevr. Van Wijk	
SP	dhr. Heijmans		dhr. Spapens	✓
PVV	mevr. Van der Kammen	✓	dhr. Van Hattem	
D66	mevr. Van Boxel	✓	dhr. Van Miltenburg	
CDA	dhr. Buiks	✓	mevr. Leeger	
Lokaal Brabant	dhr. Koevoets	✓	dhr. Sheikkariem	
JA21	dhr. Nuijten	✓	mevr. Damen	
PvdD	mevr. Hamerslag	✓	mevr. Putman	
Volt	mevr. Vossen		mevr. Bos	
FvD	dhr. Minkels		dhr. Kooke	
50PLUS	dhr. Brouwers	✓	dhr. Liebregts	
CU-SGP	mevr. Egger-Van Oppen		dhr. Van Vulpen	✓

Voorzitter: Kevin Hordijk
Gedeputeerde: Ja (Dhr. van Gruijthuijsen)
Deloitte: De heer Van Vugt, De heer Blomjous
ZRK: De heer Meijer (bestuurslid), De heer Schilder (directeur)

0. Commissieberaad (besloten)
Ontslag commissielid Michiel Phillipaart
De voorzitter meldt dat Michiel Phillipaart zijn lidmaatschap van de commissie beëindigt als gevolg van de samenvoeging van fracties. De voorzitter blijft namens de nieuwe fractie voorzitter en tevens commissielid en Nelleke van Wijk fungeert als vervanger.

Whatsappgroep
Gebruik commissie whatsappgroep: De voorzitter maakt expliciet afspraken over het gebruik van de WhatsApp-/appgroep. Hij benoemt dat deze is bedoeld voor mededelingen en herinneringen en niet bedoeld is voor het voeren inhoudelijke discussies of voor het uiten van ongenoegen. Opmerkingen of klachten dienen rechtstreeks bij voorzitter en secretaris te worden neergelegd.

Termijnen P&C documenten
De heer Koevoets brengt naar voren dat er onvoldoende tijd beschikbaar is voor het voorbereiden en indienen van technische vragen over de P&C-documenten. Dit punt wordt breed herkend binnen de commissie. Aangegeven wordt dat de stukken veelal pas kort voor de vragenronde beschikbaar worden gesteld, waardoor fracties onvoldoende gelegenheid hebben deze in hun fractievergaderingen te bespreken en technische vragen te formuleren. De commissie acht het van belang dat tussen het beschikbaar stellen van de stukken en de uiterste indieningsdatum voor technische vragen voldoende tijd beschikbaar is om ten minste twee fractievergaderingen te kunnen benutten. Omdat fractievergaderingen doorgaans op maandag plaatsvinden, spreekt de commissie de voorkeur uit om technische vragen voortaan op woensdag te laten indienen.

Daarnaast wordt aangegeven dat de beantwoording van technische vragen regelmatig pas na de commissievergadering beschikbaar komt. De commissie beschouwt dit als onwenselijk, omdat zij hierdoor haar rol bij de behandeling van de stukken minder goed kan doorgronden. De commissie spreekt daarom de wens uit om antwoorden op technische vragen voorafgaand aan de commissievergadering beschikbaar te stellen, zodat beantwoording kan worden betrokken bij de voorbereiding en behandeling van het betreffende onderwerp in de commissie.

De voorzitter constateert dat voor deze uitgangspunten breed draagvlak bestaat binnen de commissie. In de bespreking wordt voorts opgemerkt dat deze aandachtspunten betrekking hebben op de planning van de P&C-cyclus en dat het daarom goed is dit onderwerp terug te laten komen in de openbare commissievergadering.

0.1 Meerwerkverzoek BDO
De commissie heeft ingestemd met het verzoek tot meerwerk van BDO.

0.2 Evaluatie Commissie 2023-2026
De voorzitter leidt dit punt in door het evaluatiegesprek/verslag kort samen te vatten. Daarin geeft hij aan dat het doel van de evaluatie was om te bezien wat de toegevoegde waarde van de commissie voor PS moet zijn, welke onderwerpen hier thuishoren en onder welke voorwaarden de commissie haar rol het beste kan

vervullen. Op hoofdlijnen is veel overeenstemming over de gewenste richting, maar nog niet alles is uitgewerkt. Een belangrijke uitkomst van de evaluatie is dat veel discussiepunten uiteindelijk terug te voeren zijn op onduidelijkheid over de rol, positie, werkwijze en taken van de commissie. De commissie ervaart nu onvoldoende ruimte voor het politieke debat en wenst in de toekomst technisch te adviseren aan een andere commissie / thema / PS waar dan het politieke debat plaatsvindt. Een belangrijk aandachtspunt is dat de commissie zich op een logische wijze tot het statenstelsel moet verhouden. Daarom zal verdere implementatie ook afhangen van de Statenbrede evaluatie en opvolging. Het is dus niet mogelijk om de werkwijze vanuit de commissie in 1 keer te veranderen. De commissie focust zich in de toekomst idealiter op de kwaliteit van informatie, financiële onderbouwingen en risico's.

De voorzitter vraagt allereerst of de commissie zich in het verslag kan vinden als feitelijke weergave van het evaluatiegesprek. **Het verslag wordt vastgesteld, na aanpassing van de spelling van naam van mevrouw Hamerslag evenals correctie van de fractienaam van Volt.**

Daarnaast geeft de voorzitter aan dat er nog een aantal zaken zijn die tijdens de evaluatie niet geheel zijn uitgekristalliseerd. Dat gaat over de organisatie van de vergadering (openbaarheid, opname, verslaglegging), de vertegenwoordiging van fracties in de commissie en eventuele profielschetsen en te behandelen ontwerpen. **De voorzitter stelt voor dat de secretaris een discussienota maakt hierover zodat de commissie nog in gesprek kan over de openstaande punten. Hier wordt mee in gestemd.**

Tijdens de bespreking vraagt mevrouw Lepolder aandacht voor de betrokkenheid van de ambtelijke organisatie bij eventuele vervolguitwerkingen van de aanbevelingen in het op te stellen overdrachtsdossier / de discussienota. In reactie hierop merken de voorzitter en de secretaris op dat de evaluatie zich tot dusver primair heeft gericht op het functioneren van de commissie zelf en dat de betrokkenheid van de ambtelijke organisatie bij vervolgstappen afhankelijk is van de aard en inhoud van de aanbevelingen die uiteindelijk worden vastgesteld, waarbij over eventuele nieuwe werkwijzen of processen ook met de organisatie het gesprek zal worden gevoerd.

Tot slot wordt geconcludeerd dat het evaluatieverslag openbaar zal worden gemaakt via de ingekomen stukken van de volgende vergadering. En dat het verslag, samen met de discussienota en andere relevante documenten, zal worden opgenomen in een overdrachtsdossier ten behoeve van de nieuwe commissieperiode.

1. Opening en vaststellen agenda
De agenda is vastgesteld.

2. Terugkoppeling vergadering 28 augustus 2026
Het verslag van de commissie van 28 augustus 2026 wordt vastgesteld.

3. Ingekomen stukken

Het meerwerkverzoek van BDO ter hoogte van €7.500 is in het intern beraad goedgekeurd.

4. Uitwerking ambtelijke organisatie verbeteringen presentatiewijze S&V documenten

De commissie bespreekt de uitwerking van de eerder geformuleerde wensen ten aanzien van de toegankelijkheid van de S&V-documenten. De ambtelijke organisatie licht toe dat is gewerkt aan een meer visuele en compactere presentatie van informatie, waarbij meerjarige trends, stoplichten en financiële ontwikkelingen in samenhang zichtbaar worden gemaakt. Daarnaast is verkend hoe begrotingswijzigingen beter in de BURAP kunnen worden verwerkt. De ambtelijke organisatie wijst erop dat extra informatievoorziening kan leiden tot omvangrijkere documenten en meer herhaling. Daarbij wordt de vraag opgeworpen of eerst scherper moet worden bepaald welke informatie de commissie daadwerkelijk nodig heeft, voordat keuzes worden gemaakt over de vormgeving van de documenten.
Er worden door verschillende leden een aantal opmerkingen geplaatst. Er wordt onder meer gesproken over het opnemen van de jaarrekening in trendoverzichten en actuele realisatiecijfers.

Aansluitend presenteert Deloitte zijn reflectie op de huidige BURAP en de bredere P&C-documenten. Deloitte licht toe dat niet de beschikbaarheid van financiële middelen, maar vooral uitvoeringscapaciteit (vooral bij partners), juridische complexiteit, onvoorspelbaarheid van de markt en externe afhankelijkheid steeds vaker bepalend zijn voor het realiseren van provinciale ambities. Deloitte adviseert PS om aandacht te besteden aan haalbaarheid.
Deloitte constateert daarna dat de documenten inhoudelijk volledig zijn, maar door de omvang en technische detaillering lastig toegankelijk zijn. Ook wordt gewezen op de beperkte inzichtelijkheid / overzichtelijkheid van de relatie tussen doelen, prestaties en middelen. Deloitte merkt daarbij op dat de ontwikkeling van reserves, waaronder beginstand, toevoegingen/onttrekkingen en eindstand, niet altijd eenvoudig te volgen is en adviseert om dit inzichtelijker te maken.

De accountant adviseert een vereenvoudiging en verduidelijking van de documenten, resulterend in compactere documenten. Voor de korte termijn wordt aanbevolen meer focus aan te brengen op hoofdlijnen (minder details en techniek), de koppeling tussen doelen, prestaties en financiële middelen (inclusief reservemutaties) te verbeteren en nadrukkelijk aandacht te besteden aan de haalbaarheid van ambities. Voor de lange termijn adviseert de accountant concretere doelstellingen te formuleren en daarbij ook aandacht te hebben voor de meetbaarheid. Daarbij is een laatste advies om in gesprek te gaan wanneer prestaties gerealiseerd worden maar doelstellingen achterblijven. Deloitte geeft daarbij aan de organisatie te willen helpen om de P&C-documenten op de genoemde punten te verbeteren.

De commissie spreekt brede waardering uit voor de reflectie van Deloitte en de bereidheid van Deloitte om bij de doorontwikkeling van de P&C-documenten een rol te willen spelen. De commissie herkent de geschetste knelpunten en onderschrijft de noodzaak om de informatievoorziening beter te laten aansluiten op de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten. De commissie acht het

wenselijk dat er deze statenperiode al stappen worden gezet en ziet een oproep aan GS om te kijken of de observaties en adviezen van de accountant al meegenomen kunnen worden in toekomstige producten. De commissie acht het wenselijk dat ook na de verkiezingen het gesprek over de verdere doorontwikkeling van de P&C-documenten wordt voortgezet en daarom wordt dit onderwerp opgenomen in het overdrachtsdossier.

Na aansluiting van gedeputeerde Martijn van Gruijthuijsen wordt de reflectie van Deloitte nader besproken. De gedeputeerde geeft aan positief te zijn over de reflectie van de accountant. De gedeputeerde geeft aan de aanbevelingen van Deloitte niet alleen als een opgave voor het college en de ambtelijke organisatie te zien, maar ziet dit ook als een gezamenlijke opgave van GS en PS. **De gedeputeerde zegt toe te bezien welke verbeteringen in de S&V documenten aan de hand van het advies van de accountant kunnen worden doorgevoerd, met als doel deze te verwerken in BURAP I - 2027. In februari 2027 wordt de commissie meegenomen in de voortgang.** De gedeputeerde geeft daarbij aan dat verbeteringen er idealiter toe leiden dat de behoefte aan (het aantal) technische vragen afneemt.

Ook wordt er nog gevraagd naar de eventuele aanpassing van indicatoren. De gedeputeerde geeft aan dat aanpassing van indicatoren niet eenvoudig is, omdat deze samenhangen met documenten uit de beleidscyclus, waaronder beleidskaders, uitvoeringsagenda's en voortgangsrapportages. Daarnaast zal de verdere ontwikkeling mede afhankelijk zijn van de keuzes in een nieuw coalitieakkoord. Wel geeft de gedeputeerde aan dat het terecht is dat daar naar wordt gekeken en dat dit wordt meegenomen in het proces, maar dat dit niet al bij de Burap I – 2027 tot wijzigingen zal leiden.

5. Bestuursrapportage II-2026 (Burap II-2026)
Gedeputeerde Martijn van Gruijthuijsen licht de BURAP toe. Hij geeft aan dat de provincie op hoofdlijnen op koers ligt ten opzichte van de begroting 2026 en dat het college blijft inzetten op uitvoering van de vastgestelde ambities, waarbij realistisch wordt omgegaan met vertragingen en onzekerheden. Tevens wordt gewezen op de mogelijkheid om de vormgeving van de documenten verder te verbeteren.

De commissie vraagt om aandacht voor de beperkte voorbereidingstijd rondom P&C-documenten. Er wordt aangegeven dat de tijd tussen het ontvangen van de stukken en de indieningstermijn voor het stellen van vragen te kort is. Ook wordt aangegeven dat antwoorden op technische vragen vaak pas na de commissiebehandeling worden ontvangen en dat hierdoor onvoldoende gelegenheid bestaat om de stukken voorafgaand aan de commissievergadering goed te doorgronden. De commissie vraagt aandacht voor een ruimere planning van de behandeling van P&C-documenten (in het intern beraad is hier uitgebreider over gesproken, zie pagina 2 van deze terugkoppeling).

De commissie besluit de BURAP 2 2026 als bespreekstuk door te geleiden naar Provinciale Staten.

6. Speerpunten t.b.v. Auditplan 2026 Deloitte

De accountant introduceert de in het memo uitgewerkte speerpunten. De commissie kan zich vinden de uitgewerkte speerpunten. Mevrouw van der Kammen vraagt om een analyse en reflectie van de omzetting van programmalasten naar organisatielasten gedurende een begrotingsjaar. Zij geeft aan daarbij aan te willen weten of het dan gaat om externe inhuur en hoe zich dat verhoudt tot afspraken die daarover gemaakt zijn. Deloitte geeft aan dit aspect mee te nemen bij de uitwerking.

7. Concept werkprogramma Zuidelijke Rekenkamer

De commissie bespreekt het concept-werkprogramma 2027 van de Zuidelijke Rekenkamer. Daarbij wordt benadrukt dat onderzoeken niet alleen inzicht moeten bieden in financiële aspecten, maar ook in de effectiviteit, uitvoerbaarheid en sturingsmogelijkheden van provinciaal beleid. Het zwaartepunt van de bespreking ligt bij een mogelijk onderzoek naar onderbesteding en de vraag hoe ambities, middelen en uitvoeringscapaciteit zich tot elkaar verhouden. De ZRK is hierover ook in contact met de accountant, omdat de accountant vanuit zijn rol aandacht schenkt en gaat rapporteren over onderbesteding (als deel van het Auditplan 2026). Daarnaast worden aandachtspunten meegegeven ten aanzien van mogelijke onderzoeken naar bos- en bomenbeleid, OV-concessies en informatiemanagement/AI. De Zuidelijke Rekenkamer betrekt deze aandachtspunten bij de verdere uitwerking van het werkprogramma.

8. Planning Commissie Sturen en Verantwoorden

De commissie neemt kennis van de geactualiseerde planning. De voorzitter merkt op dat de planning inmiddels loopt tot het einde van de huidige statenperiode.

9. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

De secretaris van de Commissie Sturen en Verantwoorden